

Clioquinol voor *Dientamoeba fragilis*-infectie discutabel

Florence van Hunsel, Cees van Nieuwkoop en Bruno H.Ch. Stricker

Nederlands Tijdschrift voor geneeskunde 2017;161:D1477:1-5

Clioquinol (jodiumchloroxyquinoline) is een antiprotozoïcum met contactamoebicide werking; het wordt ingezet voor de behandeling van patiënten met amoebiasis of een infectie met *Dientamoeba fragilis*. In de richtlijn 'Antimicrobiële therapie voor acute infectieuze diarree' van de Stichting Werkgroep Antibioticabeleid (SWAB) uit 2014 worden voor de behandeling van een *D. fragilis*-infectie als mogelijkheden metronidazol, paromomycine en clioquinol gegeven.

Clioquinol is een geneesmiddel met een bijzondere voorgeschiedenis en is vooral bekend vanwege de bijwerking subacute myelo-opticoneuropathie (SMON). Het middel werd in 1985 door registratiehouder Ciba-Geigy op vrijwillige basis wereldwijd uit de handel gehaald. In een aantal landen was de handelsvergunning van het middel al eerder doorgehaald vanwege het risico op neurotoxische bijwerkingen, zoals in Zweden in 1975. In Nederland zijn sindsdien geen producten voor systemische toepassing van clioquinol geregistreerd door het College ter Beoordeling van Geneesmiddelen (CBG). In de jaren 90 werd het orale gebruik van clioquinol in Nederland expliciet ontraden. Vanaf die tijd wordt clioquinol alleen als magistrale bereiding incidenteel toegepast.

Sinds een aantal jaren neemt het gebruik in Nederland echter weer toe. De GIP-databank laat zien dat het aantal gebruikers van clioquinol in Nederland vanaf 2010 aanzienlijk gestegen is. Ongeveer de helft van de gebruikers in 2014 en 2015 was 14 jaar of jonger (tabel 1). Bijwerkingencentrum Lareb ontvangt sinds enige tijd ook een toenemend aantal meldingen van bijwerkingen van clioquinolgebruik.

In dit artikel willen wij aandacht vragen voor de neurologische bijwerkingen van clioquinol en de plaats van clioquinol in de behandeling van een *D. fragilis*-infectie te discussiëren.